

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

МР СЛАВИЦА МАРКОВИЋ

КЊИЖЕВНО ДЕЛО ПАВЛА МАРКОВИЋА АДАМОВА

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију</p> <p>Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду, 31. 5. 2019.</p>
<p>2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>др Миливој Ненин, ред. проф. за ужу научну област Српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности, 17. март 2005, Филозофски факултет у Новом Саду;</p> <p>др Борјанка Трајковић, ред. проф. у пензији за ужу научну област Библиотекарство и историја књиге, 4. октобар 2016, Педагошки факултет у Сомбору;</p> <p>др Радослав Ераковић, ред. проф. за ужу научну област Српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности, 14. јун 2017, Филозофски факултет у Новом Саду;</p> <p>др Зорица Хацић, ванред. проф. за ужу научну област Српска и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности, 14. јун 2017, Филозофски факултет у Новом Саду, ментор.</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Славица, Драгомир, Марковић</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 7. април 1960, Зрењанин, Србија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив Филозофски факултет у Новом Саду, Српска књижевност и језик, професор српске књижевности</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија Докторска теза је одобрена 22. јануара 2015.</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: Филозофски факултет у Новом Саду, „Књижевно дело Јована Храниловића“, одбрањена 26. марта 2014.</p>

6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:
Књижевне науке

**III НАСЛОВ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:
КЊИЖЕВНО ДЕЛО ПАВЛА МАРКОВИЋА АДАМОВА**

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:
Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација „Књижевно дело Павла Марковића Адамова“ написана је у обиму од 514 страна. Садржај чине следеће целине:

I УВОД 7-13

II ЖИВОТ ПАВЛА МАРКОВИЋА АДАМОВА 13-52

III ПОЕЗИЈА 53-92

IV ПРИПОВЕДАЧКИ РАД

(Приповетке Павла Марковића Адамова – увод, Програмска приповетка, Приповетке у којима се слика живот у породичним задругама, Приповетка у којој се сликају измењени обичаји на селу као последица новонасталих околности, Приповетке са наглашеном социјалном нотом у којима се сликају појединачне људске судбине, Приповетке са мотивима из фолклорне фантастике, Приповетке са љубавним мотивима, Приповетке у којима доминирају ликови јунака (студије карактера), Приповетке са друштвеним (социолошким) мотивом, Хронике и друштвени роман, Приповетке са темом из ђачког живота и Приповетке Павла Марковића Адамова – синтеза.) 92-413

V НОВИНАРСКО-УРЕЂИВАЧКИ РАД 413-462

VI ПРЕВОДИЛАЧКИ РАД 462-466

VII ОСТАЛА ДЕЛА 466-497

VIII ПИСМА 497-502

IX ЗАКЉУЧАК 502-503

X ЛИТЕРАТУРА 503-513

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Књижевно дело Павла Марковића Адамова (1855-1907) све до наших дана било је тумачено само фрагментарно, услед чега се јавила потреба за ревалоризацијом целокупног опуса овог маргинализованог књижевног делатника. Мр Славица Марковић, поред тога што је темељно анализирао Адамовљев песнички, приповедачки, драмски и преводилачки рад, није занемарила његову крајње посвећену и предану ангажованост на покретању и уређивању часописа *Бранково коло*, као ни његов сауреднички допринос у бечкој *Српској зори* и *Стражилову*, све у циљу преиспитивања постојећих критичких оцена и одређивања пишчевог места у историји српске књижевности.

Од гимназијских дана Павле Марковић Адамов је предано и неуморно радио на књижевном пољу. У песничком раду Павла Марковића Адамова, са којим је и ушао у књижевност, доминира дух позне романтике. Стихови су без веће књижевне вредности, а њихове претежне и преопознатљиве одлике јесу родољубива тематика и утицај народне књижевности. Значајнију књижевну вредност има прозни рад Павла Марковића Адамова, који чини и најобимнији део његовог опуса. Адамов је као приповедач изразити регионалиста, јер доноси слику родног Срема, због чега је назван „песником сремске груде и народа“. Отежавајућа околност у рецепцији његовог приповедног рада била је што је већ на самом почетку понео жиг плагијатора, због уочене сличности са аустријским приповедачем Петером Росегером. Оспорен готово на самом уласку у књижевност, оцењен као плагијатор и поколебан негативним критикама Миливоја Шрепела и Јована Скерлића, Адамов се све више повлачио у уреднички рад. Скерлићево читање Адамовљеве прозе било је, међутим, у многим деловима површно. (Док је код других писаца Скерлић негативно оцењивао појаву песимизма, у случају Адамова ће му сметати „редован и неизбежан оптимизам“.) Кандидаткиња мр Славица Марковић указује на бројне недоследности у Скерлићевој негативној оцени, захваљујући којој је Адамов сврстан у ред искључиво сеоских приповедача. Са друге стране, о Адамову су похвално писали писци и критичари који су били опоненти Скерлићевом виђењу књижевности (Драгутин Илић, Милан Савић и Војислав Илић Млађи), што наводи на утисак да је опус Павла Марковића Адамова послужио за обрачунавање две сукобљене стране, оставши суштински непрочитан и непознат. Мр Славица Марковић у оцени приповедачког рада Павла Марковића Адамова настоји да скине анатему плагијатора са овог маргинализованог писца, видећи у њему једног од зачетника и претечу српске сеоске приповетке и кратке приче. Кандидаткиња Адамовљеве приповетке тумачи и разврстава према сопственој класификацији, закључујући да су најуспелије странице његове прозе оне у којима излази из оквира реалистичке приповетке и најављује модерну. Модернизам кандидаткиња проналази у тематско-мотивском аспекту, форми и уметничком поступку, не пропуштајући да укаже и на извесне мане у његовом прозном раду.

Посебно су важна поглавља докторске тезе мр Славице Марковић посвећена новинарско-уређивачком раду Павла Марковића Адамова, почев од његове богате сарадње у периодици коју одликује широк спектар тема (неговање култа Бранка Радичевића, занимање за народни живот, књижевна критика, књижевне «симпатије»...), па све до његовог уредничког рада (*Бранково коло*, *Српска зора*, *Стражилово*). Овај разноврстан и значајан део књижевног рада Павла Марковића

Адамова у докторској тези мр Славице Марковић је добро систематизован и проучен.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са СЦИ листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Кандидаткиња мр Славица Марковић детаљно нам је приближила књижевни рад Павла Марковића Адамова. Истраживање је засновала на пажљивом проучавању књижевне периодике у којој је Марковић објављивао своје прилоге односно часописа које је уређивао. Такође, истражила је и документарну грађу, у првом реду објављену и необјављену пишчеву преписку, настојећи да својој докторској тези понуди шири контекст и укаже на културни и књижевни живот на прелазу из 19. у 20. век.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Кандидаткиња мр Славица Марковић, чврсто се држала теме „Књижевно дело Павла Марковића Адамова“, и успела је да ревалоризује дело овог заборављеног писца.

Истраживања мр Славице Марковић, заснована на првом целовитом читању опуса Павла Марковића Адамова, јесу пионирска и важна за будуће проучаваоце његовог књижевног дела.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме Дисертација кандидаткиње мр Славице Марковић „Књижевно дела Павла Марковића Адамова“ написана је у складу са образложењем наведеним у пријави тезе.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе Докторска дисертација „Књижевно дело Павла Марковића Адамова“ садржи све битне елементе.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци По монографски целовитом и систематичном осветљавању целокупног књижевног опуса Павла Марковића Адамова, докторска дисертација представља оригиналан допринос науци.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања Дисертација нема битних недостатака који би утицали на резултате истраживања. На извесним местима, у циљу аргументовања одређених оцена, кандидаткиња је прибегавала већем броју цитата из Адамовљевог дела.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

да се докторска дисертација „Књижевно дело Павла Марковића Адамова“ прихвати, а кандидаткињи, мр Славици Марковић, одобри одбрана.

Нови Сад,
3. јун 2019.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Миливој Ненин, ред. проф.

др Борјанка Трајковић, ред. проф. у пензији

др Радослав Ераковић, ред. проф.

др Зорица Хацић, ванред. проф.; ментор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.